

DE SLANGEN VAN HET CORKSCREW SWAMP, FLORIDA

THE SNAKES OF CORKSCREW SWAMP, FLORIDA

Cees A.P. van Riel

Als ik in Florida ben, ga ik altijd voor minstens één dag een bezoek brengen aan het Corkscrew Swamp Sanctuary. Dit prachtige natuurgebied van ongeveer 4.500 hectare, ligt ten noordoosten van de aan de Golf van Mexico (westkust) gelegen stad Naples, en ten oosten van de ook aan deze golf gelegen stad Bonita Spring. Het Corkscrew Swamp wordt beheerd door de Audubon Society, een Amerikaanse vereniging voor natuurbeheer, gespecialiseerd in vogels. J.J. Audubon (1785-1851) was een Frans-Amerikaanse natuuronderzoeker, ornitholoog en vogelschilder.

Door dit moerasgebied loopt een ongeveer vier kilometer lange plankier. Vanaf dit plankier zijn veel reptielen en amfibieën te zien, zoals de alligator (*Alligator mississippiensis*), maar ook veel andere dieren, zoals vogels en zoogdieren. Ik heb eens oog in oog gestaan met een rode lynx (*Lynx rufus*), die zich zeer rustig van me verwijderde. Ook wordt de Florida panter (een gevlekte vorm van *Puma concolor cougar*) regelmatig op het plankier waargenomen, zoals te zien is op filmmateriaal op YouTube.

De vegetatie in het moerasgedeelte bestaat vooral uit de cipressen *Taxodium distichum* en *Taxodium distichum* var. *nutans*, veel tillandsia's, onder andere het Spaans mos (*Tillandsia usneoides*) en de wilde ananas (*Tillandsia utriculata*), orchideeën, onder andere *Epidendrum* spp. en veel soorten varens; ik vermeld hier slechts de moerasvaren (*Telmatoblechnum serrulatum*), de koningsvaren (*Osmunda regalis*) en de opstandingsvaren (*Pleopeltis polypodioides*), de Florida wurgvijg (*Ficus aurea*), de Amerikaanse haaklelie (*Crinum americanum*) en een grote verscheidenheid aan andere planten en bomen die voor een deel uit

Cees A.P. van Riel

When I am in Florida, I always visit Corkscrew Swamp Sanctuary for at least a day. This beautiful wildlife area of about 4500 hectares is located northeast of the city Naples that is near the Gulf of Mexico (west coast) and east of the city Bonita Spring. Corkscrew Swamp is managed by the Audubon Society, an American society for nature conservation that is specialized in birds. J.J. Audubon (1785-1851) was a French American nature researcher, ornithologist and painter of birds.

A boardwalk runs through this swamp with a length of about four kilometers. Many amphibians and reptiles, such as the American alligator (*Alligator mississippiensis*), can be observed from along the boardwalk but also other animals like birds and mammals. Once I came face to face with a bobcat (*Lynx rufus*) which walked away from me slowly. Also the Florida panther (a spotted morph of *Puma concolor cougar*) is often seen on the platform as evidenced by various videos that can be found on Youtube.

The vegetation in the swamp mainly consists of cypresses (*Taxodium distichum* and *Taxodium distichum* var. *nutans*), many *Tillandsias*, such as Spanish moss (*Tillandsia usneoides*) and the spreading airplant (*Tillandsia utriculata*), orchids, including *Epidendrum* spp. as well as many fern species. Here, I only mention the swamp fern (*Telmatoblechnum serrulatum*), the royal fern (*Osmunda regalis*) and the resurrection fern (*Pleopeltis polypodioides*), the Florida strangler fig (*Ficus aurea*), the American crinum lily (*Crinum americanum*) and a large variety of other plants and trees partly originating from tropical areas. Other parts of Corkscrew Swamp consist of grasslands with mainly

Figuur 1. Plankier in het Corkscrew Swamp, Florida.
Figure 1. Boardwalk in the Corkscrew Swamp, Florida.

Figuur 2 / Figure 2. *Coluber constrictor priapus*.

tropische gebieden komen. Andere delen van het Corkscrew Swamp bestaan uit grasvlaktes met vooral zaagzeggen (*Cladium mariscus jamaicense*), die een groot deel van het jaar onder water staan, en uit pijnbomen (*Pinus elliotii* var. *densa*), waaronder kleine palmen groeien (*Serenoa repens*). Dit is vooral de habitat van de oostelijke diamantratslang *Crotalus adamanteus*, maar in dit habitat komen ook veel andere slangensoorten voor.

Ik heb dit gebied verscheidene malen bezocht en daarbij heb ik slangen gezien zowel vanaf als óp het plankier. Ik trof bijvoorbeeld bij de ingang van Corkscrew Swamp een *Thamnophis sirtalis sirtalis* aan, die een pad achterstevoren aan het opeten was. Vermoedelijk werkte de slang eerst het achterste van de pad naar binnen, doordat zo'n prooi zichzelf ter verdediging opblaast. In het pijnboom/palmengebied zag ik verscheidene *Coluber constrictor priapus*, die niet erg schuw waren en die ik tot zeer dichtbij kon benaderen. Eén keer zag ik een *Crotalus adamanteus* in dit habitat.

Vanaf en óp het plankier nam ik ook *Agkistrodon conanti* waar, zowel volwassen als jonge dieren. Verder heb ik dikwijls verscheidene waterslangen van het geslacht *Nerodia* waargenomen, zoals *Nerodia fasciata pictiventris*. Deze liggen vaak te zonnen op een boomstronk die over het water hangt of in het water ligt. De meeste zijn mooi getekend, maar ik heb ook geheel zwarte dieren waargenomen. Toen

Figuur 4 / Figure 4. *Nerodia fasciata pictiventris*.

Figuur 3. *Dolomedes okefinokensis* met prooi *Diadophis punctatus punctatus*. Figure 3. *Dolomedes okefinokensis* eating a *Diadophis punctatus punctatus*.

sedges (*Cladium mariscus jamaicense*) which for the most part of the year are submersed as well as Florida slash pines (*Pinus elliotii* var. *densa*) and low growing saw palmettos (*Serenoa repens*). This mainly is the habitat of the eastern diamondback rattlesnake (*Crotalus adamanteus*) but also many other snake species occur in this habitat.

I have visited this area may times and during these visits, I have spotted snakes both from and on the boardwalk. I have seen a *Thamnophis sirtalis sirtalis* at the entrance of Corkscrew Swamp for example, that was eating a toad backwards. Possibly the snake was eating the toad backwards because the toad inflated its body in self-defense. In the area with pine trees and palmettos, I observed several *Coluber constrictor priapus* which were not shy and which I could approach closely. Only once, I have seen a *Crotalus adamanteus* in this area.

Figuur 5. Een jonge *Agkistrodon conanti*. / Figure 5. A juvenile *Agkistrodon conanti*.

ik op een zeker moment rustig over het plankier liep, trof ik iets zeer bijzonders aan, iets wat misschien niet zo leuk is voor een slangenliefhebber, namelijk een tegen een boomstam zittende, vissende spin *Dolomedes okefinokensis* die een *Diadophis punctatus punctatus* aan het verorberen was. Op de foto's is duidelijk te zien dat de slang al half leeggegeten is. Ik heb hier een lange tijd naar staan kijken, maar in die tijd at de spin niet door. Verder komen in het Corkscrew Swamp onder andere *Farancia abacura abacura*, *Pantherophis guttatus*, *Sistrurus miliarius barbouri* en *Thamnophis saurita sackenii* voor. Deze laatste heb ik hier overigens niet gezien, wel elders in Florida.

Het Corkscrew Swamp is voor slangenliefhebbers een bijzonder mooi gebied om te bezoeken. Dit geldt overigens voor bijna heel Florida. Het hele jaar door kan men vanwege het klimaat slangen en andere reptielen en amfibieën waarnemen. De zomers zijn erg heet, maar

From as well as on the boardwalk, I have seen both adult and juvenile *Agkistrodon conanti*. I have seen several water snake species of the genus *Nerodia*, such as *Nerodia fasciata pictiventris*. These snakes are often sunbathing on a tree trunk that is hanging above the water or is submerged in the water. Most of them have beautiful patterns but I have also seen melanistic animals. At a certain moment when I was slowly walking on the boards, I saw something special, although it might not sound very appealing to snake enthusiasts: a fish eating spider (*Dolomedes okefinokensis*) that was eating a *Diadophis punctatus punctatus*. On the photos you can clearly see that the snake is half eaten. I stood there for a long period but the spider did not resume eating.

Corkscrew Swamp is home to *Farancia abacura abacura*, *Pantherophis guttatus*, *Sistrurus miliarius barbouri* and *Thamnophis saurita sackenii*. I have never seen the latter species

Figuur 6 / Figure 6. Nerodia fasciata pictiventris op punt van vervellen / Nerodia fasciata pictiventris at the point of shedding.

vooral zeer vochtig (regen- en orkaanseizoen), met zeer veel muggen en andere vervelende insecten. De andere jaargetijden zijn prettiger, en mijn ervaring is dat er dan ook meer dieren te zien zijn.

Foto's van de schrijver.

Literatuur/Literature

- Ashton Jr., R.E. & Ashton, P.S., 1981. Handbook of the Reptiles and Amphibians of Florida, Part one: The snakes. Windward Publishing, Florida.
- Carr, A., 1973. Florida's moerasgebieden, Time-Lifeboeken.
- Conant, R., 1958, 1975. A Field Guide to Reptiles and Amphibians of Eastern and Central North America. Houghton Mifflin Company, Boston / Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company.

in Corkscrew Swamp but I did observe them in other parts of Florida. Corkscrew Swamp is a very special area to visit for snake enthusiasts. The same can be said for the largest part of Florida, however. Because of the climate, snakes and other reptiles and amphibians can be seen all year round. The summers are really warm and very wet (rain and hurricane season) with very many mosquitos and other nasty insects. The other seasons are more pleasant and, in my experience, more successful as it comes to spotting animals.

Photos made by the author.

Translation into English: Raymond Kuijf.